

KAPITOLA 2

Konfliktní narativy o masakru na Majdanu na Ukrajině

Tato kapitola zkoumá různá vyprávění o masakru aktivistů a policistů na Majdanu ve dnech 18.-20. února 2014 a předchozí vědecké studie o tomto masakru. Dominantní narativ prosazovaný ukrajinskými a západními vládami a až na výjimky i médií připisuje masakr protestujících na Majdanu Janukovyčově vládě a jeho bezpečnostním složkám a protipořádkové policii Berkut. Nekriticky ji přijali i někteří vědci. Naproti tomu většina předchozích vědeckých studií, které ji analyzovaly konkrétně, zjistila, že se jednalo o operaci pod falešnou vlajkou se zapojením prvků oligarchické a krajně pravicové opozice na Majdanu.

2.1 Rozporuplné vládní narativy o masakru na Majdanu

Dominantní narativ prosazovaný vládami na Ukrajině a na Západě připisoval masakr demonstrantů na Majdanu ve dnech 18.-20. února 2014 Janukovyčově vládě a jeho bezpečnostním a policejním složkám a obecně přehlížel zabití policistů ve stejný den a na stejném místě. Oficiální vyšetřování Generální prokuratury Ukrajiny (GPU) obvinilo speciální policejní rotu Berkut z masakru demonstrantů na Majdanu 20. února na příkaz prezidenta Viktora Janukovyče a jeho šéfů Služby bezpečnosti Ukrajiny a Ministerstva vnitra. GPU zatkla a obvinila dva velitele Berkutu a tři členy této policejní jednotky z terorismu a z vraždy 48 ze 49 zabitých demonstrantů na Majdanu a z pokusu o vraždu 80 ze 172 zraněných demonstrantů 20. února 2014 na příkaz Janukovyče. Krátce před desátým výročím masakru byli Janukovyč, jeho šéfové a další vysocí oficiálové a velitelé Bezpečnostní služby Ukrajiny (SBU), ministerstva vnitra a protipořádkové policie Berkut v nepřítomnosti obviněni z masakru protestujících na Majdanu ve dnech 18. a 20. února 2014. Šéf SBU v Kyjevské oblasti, šéf ministerstva vnitra a velitelé a příslušníci jednotek Berkut z Charkova a Lvova byli zatčeni a obviněni z masakru aktivistů na Majdanu 18. února 2014. V rozsudku procesu s masakrem na Majdanu, který vynesl kyjevský okresní soud v roce 2023, se však uvádí, že neexistují žádné důkazy o tom, že by Janukovyč a ministři jeho vlády vydali 18. a 20. února rozkaz k zabití aktivistů Majdanu (Katchanovski, 2024).

Tehdejší ukrajinský prezident Petro Porošenko, šéf Rady národní bezpečnosti a obrany Oleksandr Turčynov a šéf SBU Valentyn Nalyvaičenko v únoru 2015 tvrdili, že Vladislav Surkov, poradce ruského prezidenta Vladimira Putina, osobně koordinoval zahraniční „odstřelovače“ na Majdanu, ale nepředložili žádné důkazy. Serhij Leščenko, člen Porošenkovy frakce v parlamentu, však odhalil, že Surkov přiletěl do Kyjeva letadlem až poté, co masakr již skončil. Generální prokuratura Ukrajiny a vedoucí jejího oddělení, které má na starosti vyšetřování masakru na Majdanu, později uvedli, že nemají důkazy o takovém zapojení Surkova a ruských odstřelovačů do masakru (SBU, 2015; Šeršen, 2015).

Podobně Andrij Parubij, který se po svržení Janukovyče stal šéfem Rady národní bezpečnosti a obrany a poté předsedou ukrajinského parlamentu, tvrdil, že ruští a běloruscí odstřelovači masakrovali demonstranty a že se nacházeli na střeších prezidentské administrativy a Národní banky, ale nebyl si jistý, zda byli v hotelu Ukrajina (Kalnyš, 2015). Vládní vyšetřování a rozsudek soudu o masakru na Majdanu v roce 2023 určily, že se na tomto masakru nepodíleli ruští odstřelovači ani agenti (Katchanovski, 2024).

Západní vlády a organizace, jako například Evropská unie (EU), ať už explicitně, nebo implicitně, hrozbou sankcí, obvinily Janukovyčovu vládu a vládní síly z masakru demonstrantů na Majdanu v době, kdy k němu došlo, a poté, co k němu došlo, a předtím, než bylo provedeno jakékoli vyšetřování. Například Joe Biden, tehdejší viceprezident USA, hovořil s Janukovyčem 20. února 2014, tedy bezprostředně po masakru, a požadoval stažení bezpečnostních sil, konkrétně odstřelovačů a polovojenských jednotek, které podle něj nesou největší odpovědnost za násilí, a Janukovyčovi vzkázal, aby opustil prezidentský úřad a Ukrajinu (Biden, 2017).

Biden však ve svém oficiálním projevu v ukrajinském parlamentu uvedl, že protestující zmasakrovali „odstřelovači na střeších“ (The Obama, 2015). Americký velvyslanec na Ukrajině Bidenovi během jejich návštěvy místa masakru v roce 2015 řekl, že „odstřelovači“ byli na okolních budovách (Baker, 2015). Americký ministr zahraničí Antony Blinken rovněž uvedl, že demonstranty na Majdanu

zmasakrovali odstřelovači z budov: (ministr, 2023): „ale být skutečně na místě a tak trochu se vžít na místo, kde ti lidé byli, a dívat se nahoru na budovy, odkud na ně stříleli odstřelovači, vám dá docela hmatatelný pocit, co lidé udělali, aby se postavili za své demokratické právo zvolit si budoucnost své země“ (Secretary, 2023). Biden, Blinken a americký velvyslanec na Ukrajině obvinili z masakru Janukovyčovy vládní síly. Jejich prohlášení, že aktivisty Majdanu zastřelili odstřelovači nacházející se v okolních budovách, však byla v rozporu s vyšetřováním GPU, podle něhož demonstranty zmasakrovala policie Berkut na místě, a nikoliv nějakí odstřelovači v okolních budovách.

Generální prokurátor Ukrajiny v červnu 2014 uvedl, že předal videa z masakru na Majdanu FBI, aby zvýšila jejich kvalitu (Zpráva, 2015a). Vlády USA a dalších západních zemí však svá zpravodajská hodnocení a další informace týkající se tohoto masakru nezveřejnily a výsledky takto uváděného zapojení FBI do vyšetřování masakru na Majdanu rovněž nebyly zveřejněny.

Vyšetřovatelé Generální prokuratury Ukrajiny, právníci obětí Majdanu a až na výjimky i ukrajinská a západní média popřeli, že by odstřelovači na Majdanu zmasakrovali aktivisty Majdanu. Generální prokuratura 19. listopadu 2014 na tiskové konferenci prohlásila, že jejich rozsáhlé vyšetřování nepřineslo žádné důkazy o přítomnosti „odstřelovačů“ v hotelu Ukrajina, Žovtněvském paláci a dalších místech kontrolovaných protestujícími na Majdanu.

Estonský ministr zahraničí se však v uniklém odposlechnutém telefonátu s šéfem zahraničních věcí EU odvolával na jednoho z majdanských lékařů, konkrétně na Olhu Bohomolece, a poukazoval na podobnost zranění mezi protestujícími a policisty, což sloužilo jako indicie, že masakr zorganizovaly některé složky majdanské opozice (Bergman, 2014). Právníci zastupující dva policisty Berkutu 3. srpna 2015 u soudu prohlásili, že obžaloba je zfalšovaná a že příbuzní obětí by se měli ptát Andreje Parubije a Petra Porošenka na ty, kteří dali rozkaz k masakru demonstrantů. Parubij byl v devadesátých letech vůdcem neonacistické organizace Patriot Ukrajiny a šéfem Sebeobraný Majdanu během „euromajdanu“, po Majdanu se stal šéfem Rady národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny a předsedou ukrajinského parlamentu. Porošenko, oligarcha a jeden z vůdců „Euromajdanu“, se stal prezidentem Ukrajiny v květnu 2014.

Západní vlády a organizace obecně ignorovaly procesy a vyšetřování masakru na Majdanu, přestože toto masové zabíjení bylo jedním z nejzávažnějších porušení lidských práv na současné Ukrajině a v Evropě vůbec a mělo zásadní politický význam i mimo Ukrajinu. Mnoho vrcholných západních oficiálů při svých návštěvách Ukrajiny vzdalo hold zabitým demonstrantům na místě masakru. Takový postoj západních vlád k vyšetřování a soudním procesům v souvislosti s masakrem na Majdanu kontrastuje s jejich různými veřejnými prohlášeními a jinými formami angažovanosti v souvislosti s jinými politicky významnými trestními kauzami a procesy, jako byl proces s Julii Tymošenkovou v době Janukovyčova prezidentství, případy korupce v ukrajinské vládě po „Euromajdanu“ a úspěšný tlak americké administrativy na odvolání Viktora Šokina z čela GPU.

Stejně tak EU neprojevila zájem o vyšetřování této masové vraždy, přestože v uniklém odposlechnutém telefonátu se šéfem zahraničních věcí EU se estonský ministr zahraničí odvolával na Olhu Bohomolece, vedoucího týmu lékařů z Majdanu, poukazoval na podobnost zranění u demonstrantů a policistů a naznačoval, že někteří vůdci Majdanu najali „odstřelovače“ a vyšetřování blokovali. Evropský parlament odmítl 17 žádostí jednoho ze svých členů, aby zařadil vyšetřování masakrů na Majdanu a v Oděse na svůj program (Evroparlament, 2017).

Videozáznamy zabití a zranění mnoha demonstrantů na Majdanu a střelby speciální roty Berkut spolu s videozáznamy a fotografiemi odstřelovačů jednotky Omega vnitřních vojsk a zvukovými záznamy odstřelovačů jednotky Alfa ze Služby bezpečnosti Ukrajiny (SBU) byly vládou a médii na Ukrajině i na Západě prezentovány jako definitivní důkaz, že demonstranty zmasakrovala policie. Prohlášení, rozhovory v médiích a zprávy četných protestujících na Majdanu a ukrajinských i západních novinářů připisovaly masakr vládním odstřelovačům na zemi a v různých okolních budovách. Stejně tak četné díry po kulkách ve stromech, elektrických sloupech a zdech hotelu Ukrajina ze strany Berkutu a vládních odstřelovačů byly obžalobou a médii prezentovány jako jasný důkaz, že stříleli do protestujících.

Naopak exprezident Janukovyč a bývalí vrcholní představitelé jeho vlády, kteří po masakru uprchli do Ruska, stejně jako ruská vláda a média prohlásili, že masakr na Majdanu byl součástí státního převratu

či fašistického puče, který provedli někteří z vůdců Majdanu, radikální složky majdanské opozice a vláda USA. Janukovyč, jeho ministři a velitelé Berkutu popřeli, že by masakr nařídili, a uvedli, že demonstranty a policisty zastřelili majdanští odstřelovači. Nepředložili však žádné konkrétní důkazy na podporu svých tvrzení. Janukovyč spolu se svými šefy ministerstva vnitra, vnitřních vojsk a Služby bezpečnosti Ukrajiny a veliteli Berkutu byli poté v nepřítomnosti obviněni z nařízení masakru demonstrantů na Majdanu. Jak však bylo uvedeno, žádné takové rozkazy nebyly odhaleny a v rozsudku soudu o masakru na Majdanu bylo uvedeno, že neexistují žádné důkazy o takových rozkazech (Katchanovski, 2023a, 2023b, 2024).

Například v roce 2017 se Janukovyč s takovými tvrzeními obrátil na amerického prezidenta Donalda Trumpa, vedoucí představitele Německa, Francie, Polska a Ruska, Radu Evropy a Evropský parlament. V těchto dopisech jmenoval takové vůdce Lidové fronty, jako je Oleksandr Turčynov (úřadující prezident po svržení Janukovyče a poté šéf Rady národní bezpečnosti a obrany), Andrij Parubij (šéf Sebeobraný Majdanu a poté šéf ukrajinského parlamentu), Serhij Pašinskij (šéf prezidentské administrativy za Turčynova a poté šéf výboru národní obrany a bezpečnosti ukrajinského parlamentu) a Arsen Avakov (poté ministr vnitra) jako organizátoři masakru na Majdanu. Janukovyč v rozhovorech, ve svých výpovědích u ukrajinského a ruského soudu i v dopise Trumpovi a dalším zahraničním představitelům uvedl, že má dokumenty a svědky na podporu svých tvrzení. Tyto důkazy však nezveřejnil s odkazem na možné ohrožení svědků na Ukrajině.

Vyzval k mezinárodnímu vyšetřování tohoto masového zabíjení a uvedl, že pak takové důkazy poskytne (Pismo, 2017). Upravená verze rozhovoru BBC s Janukovyčem byla BBC a ukrajinskými médii mylně prezentována jako přiznání odpovědnosti jeho a jeho policejních sil za provedení masakru na Majdanu. Z přepisu celého rozhovoru s Janukovyčem zveřejněného na ruských stránkách BBC však vyplývá, že Janukovyč svou odpovědnost a odpovědnost svých policejních sil za provedení masakru na Majdanu nepřiznal a zopakoval svá předchozí prohlášení o „puči“ ze strany „radikálů“, ale vyjádřil lítost nad tím, že masakru nedokázal zabránit (Viktor, 2015; Janukovyč, 2015).

Oleksandr Jakymenko, šéf SBU za Janukovyče, vypověděl u ruského soudu ohledně „majdanského puče“, že SBU jmenovitě identifikovala několik majdanských odstřelovačů, kteří masakrovali policisty a demonstranty, a že mezi nimi byli i někteří Gruzínci a bývalý oficír SBU Alfa, který pak údajně pracoval v ochrance strany Vlast. Za majdanské „odstřelovače“ označil také Volodymyra Parasjuka, který stál v čele speciální majdanské roty, zřízené v Hudební konzervatoři za pomoci Pravého sektoru, a jeho otce. Bývalý šéf SBU uvedl, že během masakru na Majdanu 20. února SBU lokalizovala 10 odstřelovačů na hudební konzervatoři, získala jejich fotografie a poté sledovala pět z nich, jak vstoupili do hotelu Ukraina, ale ztratila přehled o dalších pěti odstřelovačích (Pokazaniya, 2016).

Andriy Klyuyev, bývalý šéf Janukovyčovy administrativy, na konci roku 2016 uvedl, že jeden z vůdců Majdanu si najal odstřelovače z Gruzie a pobaltských států. Za tohoto vůdce označil Pašinského a jednoho z gruzínských odstřelovačů identifikoval v protokolu o jeho výslechu vedoucími aktivisty Pravého sektoru. Uváděná pozice tohoto „odstřelovače“ odpovídá jediné nezakryté budově v oblasti Majdanu, která se nachází poblíž hotelu Dnipro a byla identifikována v Katchanovském (2015a, 18-19). Kljujev také uvedl, že Turčynov, Parubij a Pašinskij zorganizovali masakr policistů a demonstrantů a využili k tomu Pravý sektor a lídry majdanských stran, včetně krajně pravicové Svobody, v temnotě (Eks-glava, 2016). Na podporu svých tvrzení však nepředložil žádné konkrétní důkazy.

Ruská vláda podobná tvrzení opírala především o výroky Janukovyče, ministrů jeho vlády a samopřiznaných gruzínských odstřelovačů. Nepředložila žádné konkrétní důkazy na podporu svých tvrzení. Putin například prohlásil, že „neonacistický režim“ „se na Ukrajině prosadil po převratu v roce 2014“, „který byl krvavým, protistátním a protiústavním pučem“ (Prezident, 2023).

Některé mezinárodní organizace se ve svých zprávách zabývaly procesem a vyšetřováním masakru na Majdanu, ale neprovedly vlastní vyšetřování tohoto masového zabíjení a ignorovaly akademické studie o masakru. Nezpochybňovaly závěry oficiálního vyšetřování, že za masakr demonstrantů jsou zodpovědné vládní síly na příkaz Janukovyčovy vlády, a spoléhaly se na závěry vyšetřování.

Mezinárodní poradní panel Rady Evropy ve své zprávě z roku 2015 konstatoval, že vyšetřování bylo zastaveno zejména ze strany ministerstva vnitra a GPU. Zpráva odhalila, že v rozporu s veřejnými prohlášeními má oficiální vyšetřování důkazy o tom, že „střelci“ zabili nejméně tři demonstranty z hotelu

Ukrajina nebo Hudební konzervatoře a že nejméně deset protestujících zabili neidentifikovaní „odstřelovači“ ze střech budov. Původní obvinění policistů Berkutu ze zabití 39 protestujících jednoduše vynechalo zabití dalších 10 protestujících, přestože nejméně 8 z nich bylo zastřeleno ve stejnou dobu a na stejném místě. Komise Rady Evropy, která neprovedla vlastní vyšetřování, nicméně zopakovala závěry oficiálního vyšetřování, že policisté Berkutu jsou zodpovědní za zabití naprosté většiny protestujících (Zpráva, 2015a).

Interpol odmítl žádost GPU o zařazení exprezidenta Janukovyče, několika jeho ministrů, velitele a členů speciální roty Berkut na seznam hledaných osob kvůli obvinění z vraždy v souvislosti s masakrem na Majdanu, protože tato mezinárodní policejní organizace se domnívala, že tato obvinění představují politické pronásledování (Tucker, 2015). Ukrajinský parlament ihned po svržení Janukovyče požádal Mezinárodní trestní soud (ICC) o vyšetření tohoto a dalších případů politického násilí během „Euromajdanu“. GPU však údajně na podzim 2014 informovala zástupce soudu, že ukrajinské orgány činné v trestním řízení nemají zájem takovému vyšetřování ICC napomáhat (viz Katchanovski, 2015a, 8). ICC se případem masakru na Majdanu a dalšími případy politického násilí během „Euromajdanu“ nezabýval. Navzdory obviněním z účasti na masových vraždách na Majdanu s cílem převzít moc na Ukrajině byli oligarchičtí a krajně pravicoví vůdci a organizace Majdanu oslavováni západními a ukrajinskými politiky a médii jako hrdinové a obránci demokracie. Byli zváni na vládní návštěvy a přednášky na univerzitách na Západě.

V roce 2022 byla Centru pro občanské svobody udělena Nobelova cena míru. Tato ukrajinská nevládní organizace, kterou financují západní vlády a nadace, provozovala během Majdanu a po Majdanu Euromaidan SOS. Ta přičítala násilí na Majdanu, včetně masakru na Majdanu, vládním silám a zasazovala se o stíhání policistů z Berkutu za masakr na Majdanu na Ukrajině. Zpráva Euromaidan SOS, dalších organizací Majdanu a právníků zabitých demonstrantů z června 2015 dospěla k závěru, že vládní vyšetřování bylo neúčinné a bylo zmařeno.

Vláda vedená Majdanem využila masakr na Majdanu jako zdroj své legitimacy a široce připomínala tuto masovou vraždu a její oběti z řad protestujících. Zabitým protestujícím udělil prezident Petro Porošenko posmrtně titul Hrdina Ukrajiny a jeho vláda zavedla 20. únor jako den na jejich počest.

2.2 Mediální pokrytí masakru na Majdanu

Ukrajinská a západní mainstreamová média až na výjimky explicitně či implicitně přisuzovala masakr na Majdanu policii Berkut nebo vládním „odstřelovačům“, odmítala masakr ve stylu falešné vlajky jako konspirační teorii a obecně opakovala prohlášení ukrajinské vlády a obvinění prokuratury v nominální hodnotě (Schwartz, 2018). Například New York Times k desátému výročí masakru v roce 2024 uvedly, že „v násilných posledních dnech povstání policie zabila více než 100 protestujících“ (Kramer, 2024). Západní mainstreamová média však své zpravodajství týkající se konfliktů v cizích zemích, zejména na Ukrajině, často řídí nekritickým indexováním narativů vlastních vlád či politických elit a zpravodajství je zkresleno politickými faktory, jako je vztah cizích zemí k západním zemím (viz Boyd-Barrett, 2016; Katchanovski & Morley, 2012).

Několik desítek novinářů z více než desítky zemí informovalo v médiích nebo na sociálních sítích o tom, že byli svědky odstřelovačů v hotelu Ukrajina a v dalších budovách a oblastech kontrolovaných Majdanem, včetně střelby do protestujících na Majdanu těmito odstřelovači, citovali očitě svědky z řad protestujících na Majdanu o těchto odstřelovačích nebo na těchto svědectvích založili své zprávy. Například novináři z významných západních a ukrajinských médií, jako jsou ABC, CNN, New York Times, BBC, Guardian, ARD, Bild, Spiegel, La7, TT News Agency, TVP, 1+1, 5 Kanal, ICTV, Novyj Kanal, 24 Kanal a Kyiv Post, informovali o přítomnosti svědků odstřelovačů v hotelu Ukrajina, citovali výpovědi protestujících z Majdanu o tamních odstřelovačích nebo na těchto výpovědích založili své reportáže. Novináři z ITV, TVP, Spiegelu, 1+1, ICTV a dalších západních a ukrajinských médií podobně informovali o tom, že byli sami svědky nebo citovali protestující z Majdanu ohledně svědectví o odstřelovačích v dalších budovách a oblastech kontrolovaných Majdanem, jako je banka Arkada, Žovtnevij palác, Hlavní pošta Office a budovy v Muzejním pruhu a Horodecké ulici (viz kapitoly 3 a 5).

The New York Times dospěly k závěru, že policejní síly a samotný Janukovyč uprchli kvůli strachu, že by demonstranti mohli použít zbraně, které byly zabaveny během útoků na policii a velitelství SBU v několika regionech západní Ukrajiny, ale nenahlásili důkazy o odstřelovačích na Majdanu a pokusech o atentát na agenty Janukovyče (Higgins & Kramer, 2015). Podobně Daily Beast uvedl, že prezentovaná videa a fotografie ozbrojené jednotky SBU Alfa jsou důkazem toho, že odstřelovači Alfy zabili demonstranty, i když fotografie a videa byly pořízeny v sídle SBU poté, co se masakr již rozvinul a vyšetřování vlády na Majdanu zjistilo, že odstřelovači Alfa během masakru nevystřelili ani jeden výstřel (Dettmer, 2014).

Západní mainstreamová média až na výjimky, které se týkaly především svědectví Janukovyče, o procesech a vyšetřováních masakru na Majdanu neinformovala. Vyhledávač Google news nepřinesl žádné zprávy o zásadních odhaleních z těchto procesů a vyšetřování ani důkazy o masakru demonstrantů „odstřelovači“ z budov ovládaných Majdanem a o masakru policistů krajně pravicovými organizacemi.

Zprávy ukrajinských médií obecně, až na některé světlé výjimky, prezentovaly verzi masakru ze strany majdanské vlády a prokuratury GPU. Toto zpravodajství až na výjimky opomíjelo hlavní důkazy, které tyto procesy a vyšetřování odhalily a které naznačovaly masakr protestujících střelci z budov kontrolovaných Majdanem a masakr policistů krajní pravice. Zatímco zprávy ukrajinských médií během masakru a krátce po něm obsahovaly různé důkazy o „odstřelovačích“ v hotelu Ukrajina a dalších místech kontrolovaných Majdanem, od té doby se takové zprávy staly velmi vzácnými, přestože soudní proces s masakrem z 20. února odhalil takových důkazů mnohem více. Kniha ukrajinského novináře podporujícího Majdan dospěla k závěru, že masakr na Majdanu byl organizován Janukovyčovými pomocníky a proveden vládními jednotkami, ale opírala se především o výsledky vládního vyšetřování a rozhovory s majdanskými politiky (viz Koshkina, 2015).

Ukrajinská média a až na výjimky i západní média prezentovala rozsudek soudu o masakru na Majdanu z října 2023 a odsouzení tří policistů Berkutu v nepřítomnosti za zabití 35 ze 49 protestujících na Majdanu jako definitivní důkaz, že zmasakrovali všechny protestující. Mnohá média zkreslovala rozsudek o masakru na Majdanu jako definitivní důkaz, že žádní odstřelovači na Majdanu nebyli, a neinformovala o svědectvích naprosté většiny zraněných protestujících na Majdanu, videozáznamech a forenzních balistických zkoumáních při soudním procesu o masakru na Majdanu na Ukrajině týkajících se odstřelovačů v budovách ovládaných Majdanem. Stejně tak neinformovaly o částech rozsudku tohoto procesu týkajících se zastřelení mnoha protestujících a západních novinářů odstřelovači v budovách a oblastech kontrolovaných Majdanem a o nedostatku důkazů o masakru na objednávku Janukovyčovy vlády a o zapojení Ruska.

V ukrajinských médiích a až na několik výjimek i v západních mainstreamových médiích došlo k faktickému zamlčení částí rozsudku soudu o masakru na Majdanu, které se týkají odstřelovačů v hotelu Ukrajina ovládaném aktivisty Majdanu. Všechna ukrajinská média vynechala části rozsudku týkající se těchto odstřelovačů a mnohá média dokonce tvrdila, že rozsudek vyvrací existenci těchto odstřelovačů v hotelu Ukrajina a na dalších místech kontrolovaných Majdanem.

Západní média, až na několik světlých výjimek, tuto zásadní informaci rovněž vynechala. Cathy Youngová navíc ve svém stanovisku na zaujatém neokonzervativním webu Bulwark zkreslila rozsudek soudu o masakru na Majdanu, když označila odhalení o odstřelovačích z Majdanu operujících v hotelu Ukrajina za „konspirační teorii“ a nepravdivě tvrdila, že rozsudek nenaznačuje, že by se na demonstranty na Majdanu střílelo z hotelu nebo jiných míst ovládaných Majdanem, a že nevyvrací zapojení ruských odstřelovačů. Youngová dále v rozporu s rozsudkem nepravdivě tvrdila, že hotel Ukrajina nebyl kontrolován aktivisty Majdanu, a místo toho šířila skutečnou konspirační teorii, že policie v hotelu mohla střílet na protestující. Její tvrzení v tomto ohledu jsou v rozporu nejen s rozsudkem, ale také s prohlášením krajně pravicové strany Svoboda o převzetí kontroly nad hotelem před masakrem, s videozáznamy, na nichž odstřelovači z Majdanu střílejí na demonstranty a štáb BBC z hotelu, se svědectvími zaměstnanců hotelu i velitele jednotky Majdanu, která měla na starosti ostrahu hotelu, a s dalšími důkazy uvedenými v odborných publikacích. Youngová dokonce popřela, že by odkazy ve

verdictu o střelbě ze směru od hotelu Ukrajina znamenaly střelbu z tohoto hotelu. Nepravdivě také tvrdila, že policisté Berkutu byli odsouzeni za vraždu 40 ze 48 aktivistů Majdanu.

Ve zpravodajství západních médií o masakru na Majdanu se objevilo několik zásadních výjimek. Na rozdíl od převládajícího narativu německý televizní pořad Monitor předložil důkazy ze svého vyšetřování, z nichž vyplývá, že odstřelovači sídlili v hotelu Ukrajina a že vyšetřování ukrajinské vlády bylo zmanipulované (Monitor, 2014). Podobné výsledky přineslo i vyšetřování BBC. Vyšetřovací zprávy BBC a Frankfurter Allgemeine Zeitung téměř rok po masakru potvrdily přítomnost ozbrojených demonstrantů u Hudební konzervatoře a jejich střelbu na policisty na Majdanu (Gatehouse, 2015; Schuller, 2015). Zpráva BBC také přinesla vyjádření neidentifikovaného prokurátora GPU, že prověřuje verzi, že policisty i demonstranty zabili stejní střelci. Vyšetřování agentury Reuters v roce 2014 uvedlo, že obžaloba proti členům Berkutu byla problematická, protože se opírala především o videa a fotografie a některé klíčové důkazy zkreslovala nebo ignorovala (Stecklow & Akymenko, 2014).

Italská, izraelská a americká televize a makedonská televize odvysílaly v letech 2018-2020 svědectví sedmi bývalých příslušníků gruzínské armády. Ti uvedli, že byli členy majdanských odstřelovačských skupin, k nimž patřili odstřelovači z Gruzie, pobaltských států a skupiny vedené Parasjukem v hotelu Ukrajina a v Hudební konzervatoři, a že dostali rozkaz od majdanských vůdců a bývalých gruzínských vůdců zmasakrovat policii i demonstranty a zavraždit tehdejšího prezidenta Janukovyče a že byli svědky takového masakru majdanských odstřelovačů nebo se ho sami účastnili (InsideOver, 2017a, 2017b; MichaelRCaputo, 2022; Stephan, 2018).

Naproti tomu ruskému mediálnímu pokrytí dominovala teorie masakru pod falešnou vlajkou. Ale média v Rusku, až na některé výjimky, také neinformovala o odhaleních z masakru na Majdanu a vyšetřování. Ruská média často předávala prohlášení o tomto masakru ze strany Janukovyče a jeho bývalých členů vlády, kteří našli útočiště v Rusku, a od odstřelovačů z Gruzie, kteří se sami hlásili. Ruská média se však až na výjimky řídila vládními narativy a byla pod různými formami přímé či nepřímé vládní kontroly.

Západní a ukrajinská média až na výjimky také přinesla jako pravdivé tvrzení aktivistů a opozičních vůdců Majdanu, že během masakru byla zraněna zdravotnice Majdanu a že Tetajana Čornovolová byla zbita na oplátku za svou účast na protestech Euromajdanu, že Dmytro Bulatov byl unesen a ukřižován, že Janukovyč nařídil násilné rozehánění protestujících na Majdanu 30. listopadu 2013 a že tři první aktivisté Majdanu byli zabiti vládními silami v lednu 2014. Média tyto případy politického násilí připisovala Janukovyčově vládě, jeho silám nebo pro-janukovyčským „titušům“ a vynechávala důkazy o tom, že byly zinscenované.

2.3 Zkreslení masakru na Majdanu ve Wikipedii

Dominantní reprezentace masakru na Majdanu v anglicky, rusky a ukrajinsky psané Wikipedii je obecně založena na dominantním narativu západních a ukrajinských médií a ukrajinského vládního vyšetřování, že policisté a vládní odstřelovači Berkutu zmasakrovali demonstranty na Majdanu na příkaz Janukovyčovy vlády. Akademické studie o masakru na Majdanu obecně vylučují a označují je za „konspirační teorie“ (Euromajdan, 2024; Majdan, 2024). Je příznačné, že v anglicky psané, ruskojazyčné a ukrajinskojazyčné Wikipedii nejsou žádné specifické články týkající se masakru na Majdanu. Je pozoruhodné, že Wikipedie vynechala finále akademických studií a rozsudek soudu o masakru na Majdanu, podle kterého byl Ihor Kostenko, aktivista Majdanu a redaktor Wikipedie, zabit odstřelovačem z oblasti kontrolované Majdanem (Katchanovski, 2024).

Stejní redaktori Wikipedie, kteří zkreslili informace o masakru na Majdanu a upravovali/mazali důkazy o zapojení krajní pravice do tohoto masakru, očernili také vědce, kteří tento masakr zkoumali, a v různých článcích Wikipedie upravovali/mazali info o současné i historické krajní pravici na Ukrajině, včetně Organizace ukrajinských nacionalistů a Ukrajinské povstalecké armády, jejich spolupráci s nacistickým Německem, jejich ideologii a vůdce, jejich „Sláva Ukrajině. Sláva hrdinům“ a jejich podíl na masovém vyvražďování Židů, Poláků a Ukrajinců. Totéž se týká ideologie, symbolů a zapojení do násilí takových neonacistických organizací, jako je hnutí Azov a krajně pravicový Pravý sektor (Katchanovski, Připravujeme).

Mezi takové editory Wikipedie, kteří zkreslovali masakr na Majdanu a vymazali informace o současné i historické krajní pravici na Ukrajině, zejména nacistické kolaboranty, patřili Nangaf, Wise2 (Prohoshka, Slav70), Bobfrombrockley, Lute88, My Very Best Wishes a dobrovolník Marek. Poslední jmenovaní byli v různých publikacích a internetových zdrojích identifikováni jako krajně pravicový aktivista napojený na Svobodu Svjatoslav Gut, Ben Gidley, Tsetsilia Cecilia Tsykina, Andrei Lomize a Radek Szulga. Poslední dva jmenovaní byli rovněž identifikováni jako osoby zapojené do záměrného překrucování holocaustu v polské Wikipedii (viz Grabowski & Klein, 2023). Editor Wikipedie Wise2, který editoval také pod jmény Prohoshka a Slav70, propagoval „vědecký antisemitismus“ a vybídl účast Organizace ukrajinských nacionalistů (OUN) na pogromech ve Lvově v roce 1941 během nacistické okupace Ukrajiny, což zdůvodnil „kolaborací Židů“.

Masakr na Majdanu byl také záměrně zkreslován několika desítkami stejných nebo téměř stejných anglicky psaných webových stránek na všech hlavních sociálních sítích (Facebook, Twitter, Instagram, VKontakte, YouTube, Redditt atd.) a různých fórech, jako je například fórum Ukrajinska pravda. Takovéto využívání více falešných účtů a stránek k uvádění lidí v omyl je ve srovnání s typickými uživateli sociálních sítí neautentické a naznačuje, že se jednalo o organizovanou dezinformační kampaň, na které se pravděpodobně podílela Svoboda. Na tvorbě těchto stránek se podílel stejný Svjatoslav Gut, krajně pravicový imigrantský aktivista napojený na Svobodu (viz Katchanovski, 2021a).

Jiný takový editor Wikipedie, který používá přezdívku My Very Best Wishes (Moje nejlepší přání), vymazal skutečnost, že pomníky divize Galicie a Romana Šuchevyče v Kanadě ve skutečnosti připomínají divizi Waffen-SS a nacistického kolaboranta. Tento redaktor také na životopisné stránce Wikipedie o Elonu Muskovi nepravdivě tvrdil, že se podílel na ruské invazi na Ukrajinu.

2.4 Předchozí akademické studie o masakru na Majdanu

Navzdory svému vnitřnímu významu pro politiku a konflikty na Ukrajině a mezi Ruskem a Ukrajinou a Západem byl masakr na Majdanu ústředním tématem pouze několika akademických studií. Většina z nich zjistila, že krajně pravicové a oligarchické prvky opozice na Majdanu, zejména Vlast, Pravý sektor a Svoboda, byly zapojeny do masakru demonstrantů a policie pod falešnou vlajkou na Majdanu (viz Katchanovski, 2015a, 2016a, 2016b, 2020, 2023th).

První akademická studie masakru na Majdanu dospěla k závěru, že se nejednalo o neúspěšný pokus vlády potlačit protesty „euromajdanu“, ale o úspěšnou operaci pod falešnou vlajkou, která byla organizována a skrytě vedena za účasti prvků oligarchické a krajně pravicové opozice na Majdanu a skrytých skupin „ostřelovačů“ s cílem vyhrát asymetrický konflikt během „euromajdanu“ a chopit se moci na Ukrajině. (Katchanovski, 2014a, 2015a). Jeho aktualizovaná a revidovaná verze, která analyzovala ještě větší objem různých druhů dat a byla publikována v recenzovaném časopise, přinesla podobné závěry (Katchanovski, 2023b).

Další recenzovaný článek představil další důkazy o zapojení krajní pravice do masakru na Majdanu, zejména veřejná přiznání některých členů krajně pravicových organizací k zabíjení a zraňování policistů a soudní rozhodnutí odhalující vyšetřování GPU (Katchanovski, 2020). Další studie v odborném časopise se zabývala soudním procesem a vyšetřováním masakru na Majdanu a jejich důsledky pro rusko-ukrajinskou válku a vztahy. Zjistila, že „naprostá většina zraněných protestujících na Majdanu, téměř 100 svědků obžaloby a obhajoby, synchronizované videozáznamy a lékařské a balistické expertízy vládních expertů jednoznačně poukazují na skutečnost, že protestující na Majdanu byli zmasakrováni odstřelovači umístěnými v budovách kontrolovaných Majdanem“ (viz Katchanovski, 2023a).

Studie Katchanovského (2015a) byla použita GPU při vyšetřování masakru na Majdanu. Dřívější verze autorovy videopřílohy s více než 80 svědeckými výpověďmi týkajícími se odstřelovačů v budovách a oblastech kontrolovaných Majdanem byla připuštěna jako důkaz a předložena během soudního procesu s masakrem na Majdanu na Ukrajině (Katchanovski, 2019a; Sudova, 2021, 24:29).

Neexistuje jediná odborná studie o masakru na Majdanu, která by byla založena na analýze primárních pramenů a vyvracela hlavní zjištění odborných studií autora. Hlavní zjištění původních studií Katchanovského (2014a, 2015a, 2016a) replikoval Hahn (2018). Uvedl, že „nezávislá šetření mnoha

organizací a množství video a audio důkazů potvrzují Katchanovského zjištění: Německý Frankfurter Allgemeine Zeitung, dokumentární film BBC, dokumentární film Becka-Hoffmana a několik dalších“ a „navíc odhalení procesu, odvolání Generální prokuratury (GPO) majdanského režimu a výsledná soudní rozhodnutí začala podkopávat majdanský mýtus a podporovat Katchanovského verzi událostí...“ (viz Hahn, 2018).

Také řada dalších akademických studií konstatovala nebo považovala za pravděpodobné, zejména na základě studií autora a dalších zdrojů, že na masakru na Majdanu se podílela majdanská opozice, zejména krajní pravice (viz například Bandeira, 2019, 206-207; Cohen, 2018a; Hahn, 2018; Lane, 2016; Mandel, 2016; Sakwa, 2015, 90-92).

Autorovy předchozí akademické studie o masakru na Majdanu byly v drtivé většině kladně citovány více než 100 dalšími vědci a odborníky (Google Scholar, 2024). Patří mezi ně následující významní učenci a odborníci, kteří přijali zjištění těchto studií nebo o nich pozitivně psali ve svých akademických a mediálních publikacích: David Lane (Cambridge University), Jeffrey Sachs (Columbia University), Jack Matlock (Duke University a bývalý velvyslanec USA v Sovětském svazu), Richard Sakwa (University of Kent), Stephen F. Cohen (New York University), Anatol Lieven (Quincy Institute), Volodymyr Ishchenko (Svobodná univerzita Berlín), Nicolai Petro (University of Rhode Island), Ray Taras (Tulane University), Suzanne Loftus (Quincy Institute), Oliver Boyd-Barrett (Bowling Green State University), Gordon Hahn (Center for Terrorism and Intelligence Studies), Glenn Diesen (Jihovýchodní norská univerzita), Luiz Alberto Moniz Bandeira (Univerzita v Brasílii), David Mandel (UQAM), Michael Dunford (Univerzita v Sussexu), Dieter Segert (Viedeňská univerzita), Greg Simons (Univerzita v Uppsale), Mikhail Molchanov (Univerzita ve Victorii), J. L. Black (Carleton University), Illia Kononov (Carleton University), Asier Blas Mendoza (University of the Basque Country), Jacques Sapir (École des Hautes Études en Sciences Sociales), W. Julian Korab-Karpowicz (Hebrejská univerzita v Jeruzalémě), Kees van der Pijl (Univerzita v Sussexu), John Ryan (Univerzita ve Winnipegu), Samir Saul (Univerzita v Montrealu), Michel Seymour (Univerzita v Montrealu), John Foster (bývalý kanadský diplomat a oficiál Světové banky) a Alfred de Zayas (bývalý nezávislý expert OSN) (Příznivý, 2023).

Například Jeffrey Sachs, univerzitní profesor na Kolumbijské univerzitě a bývalý poradce tří generálních tajemníků OSN, napsal, že „profesor Ivan Katchanovski z Ottawské univerzity napsal silné akademické studie, v nichž přezkoumává důkazy o povstání na Majdanu a zjišťuje, že většina násilí a zabíjení nepocházela od Janukovyčovy ochranky, ale od samotných vůdců převratu, kteří se vrhli do davu a zabíjeli policisty i demonstranty“ (Sachs, 2023). David Lane, profesor na Cambridgeské univerzitě, poznamenal, že „nejen audionahrávka estonského ministra zahraničí z roku 2014, který vyslovil názor, že šlo o práci skupin uvnitř Majdanu, ale i podrobný výzkum Ivana Katchanovského zcela přesvědčivě ukazují, že smrt byla dílem pravicových agitátorů“ (Lane, 2016).

Podobně Stephen F. Cohen, profesor na New York University, uvedl, že „dlouho se říkalo, že odstřelovače vyslal Janukovyč, ale nyní je prakticky prokázáno, že střelci byli naopak z řad neofašistické skupiny Pravý sektor mezi demonstranty na náměstí (viz například zprávy vědce Ivana Katchanovského)“ (Cohen, 2018b). Alexander R. Sich, profesor na Františkánské univerzitě ve Steubenville, napsal, že „navíc zpráva Mezinárodního poradního panelu, zřízeného Radou Evropy, předložila důkazy potvrzující závěry Katchanovského studie - včetně obvinění, že ukrajinské vyšetřování „masakru odstřelovačů“ na Majdanu bylo na nejvyšší úrovni Ukrajiny, zejména ze strany ministerstva vnitra a generální prokuratury, záměrně a systematicky falšováno a kamenováno v rámci utajování“ (Sich, 2015). Jack Matlock, hostující vědecký pracovník Dukeovy univerzity a bývalý velvyslanec USA v Sovětském svazu, napsal, že „ve skutečnosti většina odstřelovačských útoků pocházela z budov kontrolovaných demonstranty“, přičemž citoval „Ivan Katchanovski, The Maidan Massacre in Ukraine: Revelations from Trials and Investigations,“ NYU Jordan Center News“ (Katchanovski, 2021b; Matlock, 2021).

Počet takových učenců a odborníků, kteří přijali zjištění původních Katchanovských studií o masakru nebo o nich pozitivně psali ve svých publikacích, několikanásobně převýšil ty negativní, které byly z velké části politicky motivované a ad hominem těmi, kteří otevřeně podporovali Majdan, včetně

nezákonného svržení ukrajinské vlády, a akceptovali v nominální hodnotě tvrzení mediálních vůdců Majdanu a médií.

Jak poznamenal Sich (2015), „bohužel kromě Marplesa byla většina reakcí skutečně útoky ad hominem namířenými proti Katchanovskému“. Například Taras Kuzio se opíral o taková nepravdivá tvrzení a útoky ad hominem, které směřoval i na řadu dalších vědců (viz Carl, 2022; Marples, 2020). Na jeho profilu na Twitteru se objevil člen Ukrajinské povstalecké armády (UPA) s červenočernou vlajkou (Twitter, 2022). Ukrajinská povstalecká armáda byla organizována krajně pravicovou Organizací ukrajinských nacionalistů (banderovská frakce) (OUN-B) a velká část jejích vůdců a členů kolaborovala s nacistickým Německem a podílela se na masovém vyvražďování Židů, Poláků a Ukrajinců (viz Himka, 2021; Katchanovski, 2015b, 2019b; Rudling, 2011). Krajně pravicový Pravý sektor se považoval za nástupce UPA a OUN-B a používal jejich červenou a černou barvu jako svůj oficiální symbol.

Kuzio, David Marples a William Risch publikovali svou kritiku v neakademických a nerecenzovaných online publikacích. Marples, profesor historie, změnil své původní názory od svého blogového příspěvku v říjnu 2014 týkajícího se prvního návrhu článku o masakru na Majdanu, který autor představil na semináři ukrajinistiky na Ottawské univerzitě. Následně napsal, že „odpovědnost za 100 vražd na Majdanu“ zůstává nejasná a zabíjení připisuje většinou „ostřelovačům střílejícím ze střech okolních budov“ (Marples, 2020).

Tvrzení kritiků, že akademické studie autora byly politicky motivované, že žádní odstřelovači na Majdanu neexistovali, že se jedná o „konspirační teorii“, že Hotel Ukrajina nebyl kontrolován opozicí na Majdanu, že pouze forenzní balističtí experti mohou určit, která strana konfliktu střílela na aktivisty Majdanu, že vyšetřování Generální prokuratury trvalo dlouho kvůli omezeným zdrojům a velkému počtu obětí, se v této knize, v předchozích recenzovaných článcích v časopise a v různých dalších publikacích autora ukazují jako nepravdivé.

Autor je ukrajinský a kanadský politolog původem ze západní Ukrajiny a zúčastnil se prvních ukrajinských opozičních demonstrací a shromáždění v Kyjevě v letech 1988–1991. Autor čelil vyloučení z Kyjevské národní ekonomické univerzity v roce 1990 a bylo mu znemožněno pokračovat v postgraduálním vzdělávání v Sovětském svazu kvůli psaní závěrečné bakalářské práce (v ukrajinštině), protože byla založena na teoriích Maxe Webera a západních ekonomů a dospěla k závěru, že sovětský systém se musí zhroutit. Autor je celoživotním zastáncem liberální demokracie, lidských práv, právního státu a míru na Ukrajině a veřejně vyzval před, během a po Euromajdanu k přistoupení Ukrajiny k Evropské unii a postavil se proti ilegální ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022 (Dyer, 2022; Katchanovski, 2007, 2018b). Je však profesionální a etickou povinností vědců spoléhat se na důkazy a ne na politické názory nebo jiné úvahy.

Autor je ukrajinský a kanadský politolog, původem ze západní Ukrajiny, který se v letech 1988-1991 účastnil finančních demonstrací a shromáždění ukrajinské opozice v Kyjevě. Autor čelil v roce 1990 vyloučení z Kyjevské národní ekonomické univerzity a bylo mu znemožněno pokračovat v postgraduálním studiu v Sovětském svazu za to, že napsal finální bakalářskou práci (v ukrajinštině), protože vycházela z teorií Maxe Webera a západních ekonomů a došla k závěru, že sovětský systém je odsouzen ke kolapsu. Autor je celoživotním zastáncem liberální demokracie, lidských práv, právního státu a míru na Ukrajině a před Euromajdanem, během něj i po něm veřejně vyzýval ke vstupu Ukrajiny do Evropské unie a postavil se proti nezákonné ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022 (Dyer, 2022; Katchanovski, 2007, 2014b, 2018). Je však profesní a etickou povinností vědců opírat se o důkazy, a nikoli o politické názory či jiné úvahy.

Stejně tak naprostá většina zraněných protestujících na Majdanu, několik stovek svědků, videozáznamy, vládní balističtí forenzní experti a rozsudek soudu o masakru na Majdanu potvrzují, že mnoho aktivistů Majdanu bylo zastřeleno z hotelu Ukrajina a že tento hotel byl pod kontrolou majdanských sil, zejména krajně pravicové strany Svoboda, která také před masakrem uvedla, že tento hotel převzala pod svou „ochranu“ a „kontrolu“ (viz Katchanovski, 2023a, 2023b, kapitola 3, 4, 5, 6). Pro vyšetřování násilí během Majdanu, zejména masakru na Majdanu, bylo na Ukrajině vytvořeno celé oddělení Generální prokuratury. Jednalo se o jeden z nejlépe zdokumentovaných případů masového

zabíjení v dějinách s tisíci očitých svědků, především aktivistů Majdanu a ukrajinských i zahraničních novinářů, a videozáznamy masakru.

Jiná studie potvrdila zjištění o zapojení krajní pravice do masakru policistů a tvrdila, že násilí iniciovali protestující na Majdanu, kteří zabili a zranili mnoho policistů, a na základě sekundárních zdrojů tvrdila, že policie Berkut pak v reakci na to zmasakrovala protestující (Kudelia, 2018). Iščenko (2016, 2020) na základě analýzy databáze významných protestních událostí během „Euromajdanu“ zjistil signifikantní zapojení krajní pravice do násilností, ale masakrem na Majdanu se speciálně nezabýval.

Naproti tomu některé jiné studie týkající se „Euromajdanu“ připisovaly masakr protestujících protipořádkové policii Berkut nebo odstřelovačům ze Služby bezpečnosti Ukrajiny a vnitřních vojsk (viz například Marples & Mills, 2015; Wilson, 2014). Nevycházely však z komplexní analýzy tohoto zásadního případu politického násilí a nekriticky přejímaly tvrzení politiků Majdanu a ukrajinských a západních médií o pachatelích a organizátorech masakru. Představitelé opozice na Majdanu během masakru a bezprostředně po něm veřejně obviňovali vládní odstřelovače z jednotek SBU Alfa a Vnitřních vojsk Omega a speciální roty Berkut ze spáchání masakru demonstrantů na Janukovyčův rozkaz.

Wilson (2014) s odvoláním na aktivisty z Majdanu a zprávy ukrajinských médií uvedl, že vládní odstřelovači pod vedením velitelů vnitřních jednotek a SBU Alfa masakrovali demonstranty z vládních budov, hotelu Ukrajina a hotelu Kozatskij a jeden z odstřelovačů byl zabit v hotelu Ukrajina. Velitelé Vnitřních vojsk a SBU Alfa, kteří byli jmenováni jako ti, kdo masakr řídili, však nebyli na Ukrajině obžalováni a někteří z nich po Majdanu nadále působili ve velitelských funkcích. Důkazy, jako například prohlášení vůdců Svobody před masakrem o převzetí hotelu Ukrajina pod svou kontrolu, videozáznamy a výpovědi protestujících z Majdanu a zaměstnanců hotelu, ukázaly, že hotel Ukrajina a hotel Kozatskij byly během masakru pod kontrolou Majdanu (viz Katchanovski, 2015a, 2020, 2023a, 2023b).

Některé další studie, které se masakrem na Majdanu stručně zabývaly, vycházely z modelu zabití tří protestujících na Majdanu. Model SITU vytvořila newyorská architektonická společnost pro právníky Majdanu, ale soudní proces s masakrem na Majdanu jej odmítl připustit jako důkaz. Tento model zkresloval směry výstřelů tím, že nesprávně uváděl místa zranění těchto tří protestujících ve srovnání s místy jejich zranění při soudně lékařských expertizách ukrajinských vládních expertů pro vyšetřování masakru na Majdanu a soudní proces (viz Katchanovski, 2023a).

Stejně tak řada předchozích studií, které nekriticky vycházely z narativů ukrajinské a západních vlád a médií a ignorovaly primární zdroje, představovala Euromajdan jako lidové hnutí, které přerostlo v revoluci a které bylo politickým protestem proti autoritářské vládě, zejména její závislosti na násilí, a podporou integrace Ukrajiny do Evropské unie. Násilné útoky prezidentské administrativy a parlamentu přisuzovali také jako reakci na vládní násilí a politické represe nebo jako provokace ze strany Janukovyčovy vlády či Ruska. Rolí krajně pravicových organizací během Majdanu považovali za nevýznamnou či marginální (viz např. Marples & Mills, 2015; Wilson, 2014).

Zabití arménských, gruzínských, židovských a polských demonstrantů a přítomnost Pravého sektoru na pohřbu židovského demonstranta Oleksandra Ščerbaniuka byly zmíněny v asi desítkách článků v hlavních amerických, izraelských a skandinávských médiích jako důkaz různorodosti demonstrantů, jejich zmasakrování vládními odstřelovači a tolerantní či umírněné povahy Pravého sektoru, aliance radikálních nacionalistických a neonacistických organizací (Elgot, 2014; Snyder, 2014).

Předchozí studie však nezkoumaly do hloubky a podrobně všechny veřejně dostupné důkazy, které byly odhaleny během více než deseti let po tomto masakru v rámci soudních procesů a vyšetřování majdanského masakru, v médiích a na sociálních sítích. Verdikt soudu o masakru na Majdanu o téměř 1 000 000 000 slovech vydaný v říjnu 2023 předchozí studie nezkoumal. Neexistuje jediná předchozí knižní studie o klíčovém masakru na Ukrajině. Vzhledem k tomu, že tento zásadní případ politického násilí je silně zpolitizovaný, mohla by akademická analýza odhalení ze soudních procesů a vyšetřování pomoci určit, která strana konfliktu „Euromajdan“ se na této masové vraždě podílela. Tato kniha tuto mezeru vyplňuje a systematicky a komplexně do hloubky analyzuje všechny veřejně dostupné důkazy o tomto zásadním masakru na Ukrajině.

Více než 100 západních médií, včetně populárních amerických, dánských, nizozemských, německých, španělských a švýcarských, informovalo nebo citovalo autorovy studie o masakru na Majdanu, a to v drtivé většině příznivě. Jejich počet je desítkykrát vyšší než těch několik západních a ukrajinských médií, která o těchto studiích o majdanském masakru informovala negativně, jako například výše zmíněné zkreslení Cathy Youngové v Bulwarku. Patří mezi ně následující populární americká, rakouská, kanadská, dánská, nizozemská, německá, řecká, italská, novozélandská, norská, španělská a švýcarská média, která o těchto studiích autora informovala pozitivně: The Nation, Huffington Post, Courthouse News, Jacobin, Consortium News, Counterpunch, Grayzone, Truthout, Canadian Dimension, Il Fatto Quotidiano, Limes, Panorama, Wired Italy, CTXT, Diario16plus, El National, Der Standard, Ekathimerini, Jyllands-Posten, La Razon, Ny Tid, SCOOP a Weltwoche.

Například Lev Golinkin (2016) napsal v časopise The Nation:

Nejtemnější důkaz o zapojení krajní pravice pochází od Ivana Katchanovského, profesora Ottawské univerzity, který zkoumal události z 20. února 2014, kdy záhadní střelci zabili přes 50 lidí. Kromě toho, že se jedná o zásadní zlom, který vedl k Janukovyčově abdikaci, je tento masakr vyvrcholením knihy Winter on Fire. Katchanovskí na základě rozsáhlých forenzních a dalších důkazů tvrdí, že krajně pravicové skupiny nejen vyprovokovaly boj střelbou na policii, ale také provedly vraždění protestujících na Majdanu v rámci falešné operace. Kyjevská vláda nebyla schopna poskytnout definitivní vysvětlení toho, co se tehdy stalo.

Časopis Wired Italia poznamenal, že „ačkoli přímá odpovědnost za masakr nebyla nikdy plně zjištěna, Ivan Katchanovski, ukrajinsko-kanadský politolog z Ottawské univerzity, po léta shromažďoval přesvědčivé důkazy o tom, že odstřelovači nebyli spojeni s Janukovyčovou vládou, ale byli to agenti krajní pravice“ (Mossetti, 2023). Španělský článek CTXT se odvolával na „nejpresvědčivější akademickou studii o tomto masakru, jejímž autorem je profesor Ivan Katchanovski ze School of Political Studies na Ottawské univerzitě“ (Poch, 2022). Publikace v El National (Španělsko) uvedla, že „všechny dostupné informace, které v průběhu let shromáždil politolog Dr. Ivan Katchanovski, jsou tím, co bylo předloženo u soudu a co soud považoval za platný důkaz. Výsledek jejich vyšetřování byl potvrzen rozsudkem, který konstatuje, že na zabité a zraněné policisty, stejně jako na naprostou většinu protestujících (mrtvých i zraněných), zaútočili odstřelovači v budovách a oblastech kontrolovaných aktivisty Majdanu“ (Talegón, 2023).

Podobně více než 50 ukrajinských médií informovalo ohledně těchto autorových studií o masakru na Majdanu, a to v drtivé většině příznivě. Mezi taková populární média s různou politickou orientací, která informovala pozitivně, patřila např: Apostrof, Avers TV, Kommentarii, Kontrakty, 112, NewsOne, RBK Ukraine, Strana a Ukraina Moloda (viz například Ivan Katchanovski, 2016; TRK, 2019). Ukrajinská a západní média však v drtivé většině šířila narativy, že masakr spáchala policie Berkut nebo vládní odstřelovači, a často opomíjela předchozí autorské vědecké studie o masakru na Majdanu (Baldwin, 2023).